

Rokiškio VB
Bibliografijos, informacijos
ir kraštotoyros skyrius

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1999 m. vasario 24 d. trečiadienis. Nr. 15. (95) Kaina 0,80 Lt.

Seimo pirmininko linkėjimai neišsipildė

Vasario 16 – osios naktį Trumpiškių kaimo ūkininkų Alfredo ir Vidos Dovydėnų namuose apdegė ir mirė niekur nedirbantis, niekur neregistrotas 38 metų Aleksas Verseckas.

Stasys Varneckas

Nelaimė ištiko po "vyriškos" kalbos

Užgavėniu išvakarėse Alfredo ir Vidos sodyboje vyko eilinis išgérinėjimas. Ši kartą ūkininkams "talkininkavo" pastovaus darbo jau seniai neturintis Aleksas Verseckas. Vyrai ilgai tuštino butelių, o jiems padėjo pati namų šeimininkė.

Apie 23 valandą Vidai, matyt, atsibodo vyru vyriška kalba, ir ji, paguldžiusi vaikus, išejo į lauko virtuvėlę. Ten, kaip vėliau sakė, plovė vaikų rūbelius, o paskui skaitė kažkokią knygą. Po valandos, pamačiusi, kad langai dar šviesūs, nuspindė pažvelgti, kaip sekasi vyrams. O gal dar liko?

Pravėrus lauko duris, į veidą plūstelėjo svylėsių kvapas, pažystamas dar nuo 1995 metų gaisro, kai išdegė namo vidus su visais baldais ir drabužiais. Nejaugi ir vėl?

Ši kartą gaisras dar nebuvo spėjės išspieksti. Tik didžiajame kambaryje, ant grindų, gulėjo Aleksas Verseckas, o nuo jo svylančių rūbų kilo aitrūs dūmai. Šeimos galva tuo metu jau knarkė kitame kambaryje, pas vaikus, palikęs butelio draugą vieną.

Atskubėjusi greitoji medicinos pagalba konstatavo A. Versecko mirtį. Ugningesiams irgi darbo nebuvo: išdegė tik delno dydžio grindų lopinėlis.

Ateitis atrodė šviesi

Kolūkio "Tikruoju keliu" mechanizatoriui Alfredui Dovydėnui veiklumo ir sveikos nuovokos tikrai nestigo. 1989 – aisiais, vos pasirodžius savarankiško ūkininkavimo galimybei, nedelsė né dienos. Trumpiškių kaime, prie tėvų sodybos, gavęs 50 hektarų žemės, jis drąsiai émësi savarankiško darbo.

Naujakuriui padėjo visi – ir tuomet dar neiširës kolūkis, ir rajono žemës ūkio specialistai, ir Žemës ūkio bankas. Netrukus jaunojo ūkininko sodyboje iškilo bokštiniis grûdų sandėlys, bal tamûris tvartas, į kurį Alfredas suginé karves. Kieme gražiai išrikuoti akij traukė, kaimynų pasigérējimą, o gal ir pavydą keldami, javų kombainas, traktorius, sėjamoji, šieno vertytuvas, kultivatoriai.

Pradžia buvo tokia nuostabi ir vilti žadinanti, kad apie Alfredą rašë visi

laikrašciai, o 1992 metais, lankydama sis Rokiškio rajone, į Trumpiškių kaimą su visa palyda užsuko pats Vytautas Landsbergis. Gražiai jî priémë ūkininkas Alfredas Dovydėnas, rodé, kas jau padaryta, dalijosi ateities planais. Aukštas svečias linkėjo naujakuriui sëkmës ir sakë, kad greitai visa Lietuva bus tokij ūkininkų pilna.

Svečias išvažiavo, palikdamas laimingą ūkininką, jo jauną žmoną, dvi dukreles ir sūnų.

Nukelta į 2 psl.

Ūkininkas Alfredas Dovydėnas niekaip neprisiminé savo draugo vardo.

Kaip išmokti nemylint mylėti? Ir kaip mylint išmokt nemylėti?

(J.Jakštės)

Ianina Lioliene

Tu nebegali, nebenori pažvelgti į tą nuotrauką...
I tą pačią, kuria taip džiaugeisi, didžiavaisi, kuri įreminta stovejo ant rašomojo stalo ir traukte traukdavo žvilgsnį. Vos ne kasdien, grįžus iš darbo, pasigérēdavai savimi, švytinčiu veidu stovinčia Jo stiprių rankų glėby. Taip buvo... Ir dar taip nesenai... Visa šeimynėlė vakarais jaukiai įsitaisydavo žiūréti filmo, ir nesvarbu apie ką jis būdavo – jūs visi turėdavote ką vienas kitam pasakyti, įvertindami herojų veiksmus. Kai šeimoje idilė, gražiai augantys vaikai, o vyras – mieste žinomas ir gerbiamas, tave myli, nesistengei gilintis į šeimų, išgyvenančių slaptas dramas, problemas. Truputį iš aukšto leidai sau žiūréti į savo bendraamžes, ištekėjusias už ne tokį galingų, turtingų, neleidžiančias sau nusipirkti geresnių skudurų, kvepalų ar niekad neturėjusias "garbės" pabūti vietinės grietinėlės susiėjimuose.

Taip buvo...

Šiandien tavo sieloje tik sumaištis. Tavo gyvenime nebešviečia saulė. Po širdį, kurioje telpa tik vienas, vienintelis brangus žmogus – tavo vyros – vaikštona nešvariais batais. Ir tai daro Jis. Tas pats, kažkada lakstęs iš paskos, prašęs tavo rankos, vėliau – didžiuodamasis pristatinėdavęs tave – tokią gražią ir laimingą – savo kolegomis ar draugams. Kodėl dažnai manoma, kad viskas, kas blogiausia, yra skirta kažkam kitam, o ne mums. Tiesa, kad jo būdas ne auksinis, žinojai seniai. Vos ištekėjus susidūrei su tvirtu užsispypimu, kartais tokiu kietakaktisku ir kvailu, kaip pačiai atrodė, bet... myléjai ir savo moterišku švelnumu mokėjai prakalbinti, palenkinti, nuginkluoti. Smagu būdavo pastebėti savo mažakalbio vyro įdėmų mylintį žvilgsnį, draugiško giminės suėjimo metu nukreiptą tik į tave. Žinojai – nešvarbu, kad dažnjausiai tyli, kitiems kalbant, taip mažiau pasakoma kvailysčių – juo visi pasitikėjo. Kiekvieną jo spren-

dimą, poelgį siedavai su šeimos gerovės troškimu. Didžiavaisi juo, didžiavaisi savo šeima, vaikais, baigusiais mokyklą ir išplasnojusiais iš namų. Nors aplink pilna sugriautų gyvenimų pavyzdžių, bet tavo širdies tas neužgaudavo. Niekada neskauda, kai tavęs neliečia.

Jei kas anksčiau būtų pasakęs, kad jūsų gyvenimas pasikeis tada, kai atrodo, viskas pasiekta, iškovota ir belieka gardžiuotis nunokusiais pergalės vaisiais – tokį žmogų pavyzdžiu ir piktavaliu būtum pavadinusi. Sugauni save svarstančią – gal jūsų namuose viskas buvo gerai tik todėl, kad tau taip atrodė? Ką mąstė, ką jautė kitas žmogus šalia tavęs – ar galėjai žinoti?

Tuo labiau, kad jūs niekad nieko panasaus nekalbėjote. Jis buvo santūrus, tylus, užsidaręs. Ko jis norėjo? Nesupranti pati, nesupranta niekas, tave ir jūs pažinojė, kokia priežastis lémė į jūsų šeimą tarsi kino filme įsimaišyti trečiam asmeniui. Paradoktas, bet ta, kuri dabar turi nemažą įtaką tavo vyrui, gana panaši į tave, buvusią prieš keletą metų. Nusprendi nusipirkti naują rūbą. Kol renkiesi, kokios spalvos ar fasono jis turėtų būti, - žiūrėk, ta ponia jau pasirodo apsirengusi būtent taip, kaip ruošiesi atrodyti tu. Lyg kokia telepatija veiktu...

Argi svarbu, kada ir kaip viskas prasidėjo? Svarbiausia, kad jis tai galėjo padaryti. Kaip didžiausią nesąmonę norėjosi atstumti kažkieno atsargų perspektyvą: taiviski ne kartą matė dviese neoficialioje aplinkoje su jaunesne, žavia pavaldine. Gal taip reikėjo, namie, tų valdiškų reikalų nesupaisysi, o žmonėms už liežuvium jau ir užkliūva kiekvienas vyro ir moters pasivažinėjimas. Nepanikavai. Netikėjai. Pasitikėjai. Bet viskam yra ribos. Kai saldžią porelę įmė sekti moters vyros ir kai ką užmatė, moteris praginė iš namų savo dviejų mažamečių vaikų tévą, nes: "Kokia nesąmonė, koks nepasitikėjimas. Argi normalus vyras vietoje to, kad užsiimtu rimtais darbais, sekios savo žmoną tarsi šnipas nuo ryto iki vakaro? Ne kitaip – kvailas, o su nepilnaverčiu – ne-

pakeliui". Ir taviškis, įrodymu ir tavo ašarų prispirtas, vis ginasi – ne, netiesa, žmonės išsigalvoja. Namuose – tyla. Tik ji nebe tokia, kaip anksčiau. Dabar ji – slegianti, įtempta ir gūdi. Tavęs jau nebekliudo jo įdėmus, mylantis žvilgsnis. Tarsi ant sparnų jis lekia, skrenda iš namų darban – ten, kur prie sutartos vienos laukia ta, kad kartu nueitų nors šimtą metrų iki valdiškos mašinos. Visų kaimynų dėmesiui ir juokui. Bet jiems nė kiek nejuokinga. Tau – kraupus kiekviens rytas, žvelgiant į besipustantį vyra, nesenai priklausiusi tik tau vienai, o dabar... Esi simpatiška, dar nesena, tiek nedaug tereikia – tik susigrąžint tą, rodos, niekad nepradingsiančią šypsena lūpose, kai visa esybe švytėte švytėjai – ir patiktum daug kam. Bet tu nenori. Nenorai patikti niekam, kai negali patikti tam, kuris tau reikalingas. Vieniems žmonėms gyvenimas – lygus laukas, pokurį galima laisvai vaikšioti, susitikti, įsimylėti, atstumti, vėl ką nors įsimylėti. O tau egzistuoja slenksčiai, tam tikros ribos, kurių peržengti nevalia. Kartais leidi sau pagalvoti – gal būtų geriau nutraukti tą grandinę, rišančią juodu. Tebus jis laimingas, pradėjęs naują gyvenimą, bet... Tu žinai, kad taip ir liksi savęs graužti, gailėtis, kaltinti: "Už ką, kodėl? Gal aš ką ne taip dariau?" Nesenai tave nupurtė mintis – nelaimingi tie, kuriems lemta mylėti tik kartą. Kai juos išduoda, paniekina jų meilę, galų gale, nebemyli, net ir kada širdyje nelieka tušumos – joje vis tiek gyvena tas – spjaučiantis, tapnojantis po sielą nešvarais batais. Kito nėra. Nebus. Ir, tavo manymu, neturi būti. Jeigu jis įžengtų į namus linksmas, besišypsantis kartu su bei siartinančiu pavasariniu ir tartu: "Atleisk, jei gali. Gyvenkim kaip ir anksčiau" – ar tau palengvėtų? Ištrauktum iš slėptuvės ir padėtum vėl ant rašomojo stalo tą nuotrauką, kur judu laimingi? Tu tiki, kad taip bus. Galima pavydėti tau gebėjimo suprasti ir atleisti. Ir gebėjimo nevaisityti savo jausmų kur pakliuvo. Tu stipri. Tik ar tau nuo to nors kiek geriau?

Kalendorius

NUO TREČIADIENIO IKI TREČIADIENIO

Saulė tekėjo 6.22, leisis 16.44. Dienos ilgumas 10.22. Priešpilnį kovo 2 d. 7 val. 59 min. keis pilnatis.

VARDADIENIAŁATMINTINOSDIENOS

Trečiadienis, 02.24

Demetrija, Etelbertas, Gedmantas, Goda, Motiejus (Matas)

Sv. Motiejus – Vieversio šventė Estijos Nepriklausomybės diena

Ketvirtadienis, 02.25

Alma, Margiris, Rasa, Regimantas, Viktoras

Penktadienis, 02.26

Aleksandras, Aurimė, Izabelė, Jognitas

Šeštadienis, 02.27

Fortūnatas, Gabrielius, Gentvilas, Leondras, Skirmantė

Sekmadienis, 02.28

Osvaldas, Romanas, Vilgaudas, Žygimantas

Pirmadienis, 03.01

Albinas, Antanina, Rusnė, Talgaudas

Antradienis, 03.02

Dautoras, Eitautas, Elena, Marcelinas, Simplicijus

Apie ši bei ta

Svarbiausia – sveikata

Analginas – puikiai visiems žinomas vaistinis preaparatas, nors jam dar visai nedaug metų – apie 50. Analginas buvo specialiai sukurtas stipriam skausmui malšinti. Jis išgelbėjo nuo kančių daugybę žmonių. Tačiau 1977 metų lapkričio 22 dieną JAV Vaistinių preaparatu ir maisto produktų kontrolierės departamentas uždraudė analgino (jis dar vadinamas metamezoliu ar diperonu) naudojimą visoje šalies teritorijoje. Pasirodo, departamento gavo įrodymų, kad analginas neigiamai veikia krauso apytakos funkciją. Nuo tada analginas ir jo analogai JAV nenaudojami.

Prancūzijoje ir Vokietijoje analginas rekomenduojamas vienkartiniams naudojimui: viena injekcija esant būtinam reikalui – ne daugiau.

Pas mus analginas naudojamas iki šiol. Jis tikrai nepaprastai efektyvus. Bet siek tiek jo pasisaugoti vis dėlto vertėtų. Ypač tiems, kurie nuo danties skausmo išgeria visą jo pakelį. Tai labai kenksminga. Ta-

čiau nuo vienkartinės dozės, kai labai skauda, tikrai nieko neatsitiks. Ilgesniams gydymui analginas, aišku, visai netinkamas. Nepatariama jo vartoti sergant krauju, kepenų ligomis bei nėščioms moterims.

x x x

Paracetamolis gerai padeda nuo nestipraus galvos, sānarių, raumenų bei dantų skausmo. Tik šiuos vaistus reikia labai atsargiai vartoti.

Vartojamas dideliais kiekiais paracetamolis kenka kepniams. Dėl kepenų nepakankamumo netgi gali ištikti mirtis. Normali, organizmui nekenkianti dozė – gramas vienam kartui arba 4 gramai per parą.

Šie vaistai ypač efektyvūs tiems, kuriems galvą skauda retai. Visada geriau pradėti nuo silpnesnių vaistų ir tik kai šie nepadeda, naudoti stipriau veikiančius.

Paracetamolio geriau nevartoti tiems, kurie serga kepenų ligomis, alergijomis, yra jautrūs šiam vaistui, maitinančiomis mamoms.

Elektros lemputė ir šeimos biudžetas

Pats efektyviausias metodas taupyti elektrą – įsirengti namuose apšvietimą įvairiose buto vietose – poilsio, skaitymo, darbo ir pan., t.y. šviesu turi būti ten, kur tai reikalinga. Geriausiai naudoti kryptingos šviesos lempas: toršerus, stalines ir sienines lempas, kurios elektros naudoja 1,5 karto mažiau nei paprasti šviestuvai.

Nereiktų pamiršti ir švaros. Gerai nuvalyta lemputė šviečia 10-15 proc. ryškiau nei nešvari, dulkina.

Kuo rečiau naudokite viršutinį apšvietimą. Juk dar mokykloje per fizikos pamokas mokoma, kad apšvestumas atvirkščiai proporcings atstumui nuo šviesos šaltinio kvadratu. Tad 60 vatų lemputė stalinėje lempoje puikiausiai pakeičia 200 vatų palubėje.

Daugiausia elektros naudojantis buitinis prietaisas – elektros virykla. Jeigu vidutiniškai televizorius per metus sunaudoja apie 300 kilovatvalandžių, šaldytuvas – apie 450, tai elektrinė virykla – daugiau nei tūkstantį. Tad čia ir didžiausi elektros taupymo rezervai. Pasirinkus tinkamą režimą, galima suaupyti 4-15 proc. elektros energijos.

Automobilių firma "Volkswagen"

Vokiško žodžio "volkswagen" reikšmę – "liaudies automobilis" – šiandien žino visame pasaulyje, kaip ir to paties pavadinimo automobilių koncerną, užimantį Europoje pirmąją vietą pagal gamybos apimtis. Kompaniją 1938 metais įkūrė žmogus, vėliau tapęs legenda – Ferdinandas Poršė. Jis sukonstravo nedidelį, patikimą, ekonomišką ir nesudėtingą automobilį "Volkswagen", dėl specifinės kėbulo formos pramintą "vabalų". Šis "vabalas" sumušė absolютų rekordą – ilgiausiai išbuvo serijinėje gamyboje (nuo 1945 metų iki dabar). Jo egzempliorių taip pat išleista daugiausiai – per 22 milijonus. Išradėjo vardu vėliau buvo pavadinta žinoma sportiškų automobilių firma "Poršė".

Nuo įkrimo dienos praėjo daug metų, pasikeitė dešimtys modelių, bet visų pagrindas – prieinamumas, patikimumas, ekonomiškumas.

Kultūringi nesiskiria

Stasys Varneckas

Apylinkės teisme svarstoma skyrybų byla. Pareiškėja – ponia Regina A.

Teisėjas pasižiūri pro akinių viršu ir klausia:

- Ar jūs, ponia Regina A., tvirtai nusprendėte?

- Taip, - atsakė ponia Regina A. - Tvirtai.

- Argumentuokite, motyvuokite!

Ponia Regina atsidarė rankinuką, išstraukė nosinaitę ir palietė ja pradedančias drėgti akis.

- Pone teisėjau, - pagaliau išspaudė pareiškėja. - Aš labai nelaiminga...

- Kodėl?

- Kai tik vakare atsigulame lovon, Apolinaras man pradeda aiškinti Markso "Kapitalą". Mat jis - pradedantis verslininkas...

Teisėjas iš karto suprato, kad byla itin sudėtinga, kone beviltiška, tačiau paban-

dė rekomenduoti vaistą, kuris tokiais atvejais padeda net ir šaltiesiems eskimams.

- O "Viagra" ar nebandėte šios problemos gydyti?

- Bandžiau, - atsakė ponia Regina. - Nepadėjo. Po "Viagros" jis man pacitavo septynis "Kapitalo" puslapius ir užmigo.

Teisėjas, nenorėdamas taip lengvai iš-

tuokti palyginti darnią ir dar apjaunę šeimą, nusprendė duoti jai laiko apmastyams ir priedo ponai Reginai A. patarė:

- O tamsta jam kasnakt skaitykite Mopasano noveles. Arba Flobero "Jausmų ugdymą". Arbą Froidą, kuris teigia, kad žmogų valdo ne protas, o jausmai.

Teisėjas ir ponia Regina A. susitiko po pusės metų.

- Kaip? - klausia teisėjas. - Padėjo?

- Ačiū, - atsakė Regina A. - Mes perskaitėme ne tik Marksą, Mopasaną, Floberą ir Froidą. Jau susipažinome su Antikos literatūra, o dabar įpusėjome prancūzų romantizmo klasikus.

- Išsituokti nebeketinate?

- Ką jūs, gerbiamas teisėjau! Mes dabar kultūringi žmonės.

Stomatologinė sensacija

Visai neseniai vieną jauną rokiškičių šeimą pradžiugino 5,5 kilogramo sveriantis sveikas, gražus rubuilis. Tai, žinoma, nieko per daug nenustebino, nes pasitaiko ir dar gražesnių, ir dar daugiau sveriančių.

Truputį nustebino, kad kūdikis buvo su dantukais. Tačiau ir tai nelaikytume sensacija, verta PPP dėmesio. Pediatrijos literatūroje aprašyta daug pa-

vyzdžių, kai kūdikiai gimsta su visais pieniniais dantukais ir net su ūsais.

PPP dėmesį patraukė tai, kad vienas naujagimio dantukas buvo su plomba, o kitas, šalia esantis, apvilkta aukso karūnèle.

Kūdikio motina neslėpė stomatologo adreso, tad PPP kreipėsi į dantistą Vytautą P. (pavardė žinoma, bet neskelbtina, nes reklama pas mus mokama) ko-

mentaro:

- Motinai, matyt, trūko kalcio, - aiškinė dantistas Vytautas P., - todėl embryo dantukai pradėjo gesti vos išsilikalę. Teko skubiai imtis stomatologinių priemonių, kurių rezultatus jūs jau žinote.

- Darbas nebuvo sudėtingas, - kukių prisipažino dantistas Vytautas P. - Tačiau ne itin malonus.

Rokiškė
PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedrulai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB
"Rokiškio pragiedruliai"

Indeksas 424

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas
trečiadieniais ir
penktadieniais

Tiražas 6025 egz.

Redaktorius
Vygandas Pranskūnas

Tel. 51532

Redaktoriaus pavaduotoja

Rasa Čižauskienė Tel. 51354

Korespondentas

Stanislovas Varneckas Tel. 51354

Buhalterė

Antanina Šapranauskienė Tel. 51354

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Giedrius Šimėnas Tel. 51354

Rankraščiai negražinami

Redakcija už reklamos ir
skelbimų turinį neatsako
Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami
darbo dienomis

Prenumeratos kaina:

1 mėn.- 6 Lt;

3 mėn.- 18 Lt;

6 mėn.- 36 Lt.

Seimo pirmininko linkėjimai neišsipildė

Atkelta iš 1 psl.

Laimė, deja, truko neilgai. Dabar sunku pasakyti, ar iš džiaugsmo, kad jo ūki savo apsilankymu pagerbė Vytautas Landsbergis, ar dėl kitų priežasčių Alfredas Dovydėnas ir jo žmona Vida pradėjo švēsti. Iš pradžių nedažnai, tik po stikliuką, bet ilgainiui taip įjunko, kad be alkoholio nepraleisavo nė dienos.

Pirmai didelė nelaimė ūkininkus Alfredą ir Vidą Dovydėnus aplankė 1995 metais: nuo netvarkingo dūmtraukio (tokia oficiali priešgaisrinės priežiūros tarnybos versija) užsidegė gyvenamasis namas, sudegė arba sugadinta nemažai jaime buvusio turto.

Netekės blaivių šeimininkų, ūkis pradėjo nykti. Dabar vietoj kažkada turėtų 24 karvių erdviamame tvarte gailiai mykia tik keturios. Nors ir turėdamas javų kombainą, pernai Alfredas paliko 15 hektarų nepjautų miežių...

Pasitiko tik šunys

Vasario 18 – ajų kartu su Rokiškio sukarintos priešgaisrinės dalies viršininko pavaduotoju Ričardu Jovarauskui nuspren-dėme dar kartą važiuoti į Trumpiškių kaimą, kur ką tik įvyko ta šiurpi nelaimė. Ūkininkų Dovydėnų sodyboje mus pasitiko trys šunys. Užpustytame kieme matėsi tik jų pėdos. I praviras namo duris vėjas nesė sniegą.

Atrodė, be šunų sodyboje daugiau nėra nieko. Užsukome į namo vidų.

Šaltuose, sujauktuose kambariuose dar jautėsi svylėsių kvapas ir nelikviduoti didelio gaisro pėdsakai. Jau norėjome sukti atgal, bet už vieno kambarėlio durų pasigirdo kažkoks krebzdėjimas. Ričardas Jovarauskas pravėrė duris, ir už jų pamatėme abu šeimininkus – Alfredą ir Vidą. Ant stalo - aptrupėjės duonos puskepalis, dvi konservų dėžutės, butelis vaisvandeniu, vaikų mokykliniai sąsiuviniai ir maldaknygė. Ir šiame kambaryste jautėsi svylėsiai, susimaišę su alkoholio kvapu, nors

ant stalo jo ir nesimatė.

Šeimininkai kalbėjo nerisliai, jaudinosi. Sakė, kad labai pergyvena dėl įvykusios nelaimės. Pasiteiravau velionio Versecko vardo. Nei Alfredas, nei Vida

Šuo lojo, bet šeimininkai jo stengesi negirdėti.

Autoriaus nuotraukos

jo prisiminti neįstengė.

Buvo pats vidurdienis. Iš Čedasų pagrindinės mokyklos namo skubėjo vaikai. I šaltus ir nejaukius namus éjo ir trys ūkininkų Dovydėnų atžalos.

Šiandien – Vieversio diena

Salvinija Kalpokaitė

Artéjančią žiemos pabaigą pranašaudavo daug gamtos požymių. Žmonės nuo seno stebédavo paukščius, nes pagal jų parskridimo laiką ir elgesį žemdirbiai sprendé, kokie bus metai, kada pradéti lauko darbus, kokio tikėtis oro artimiausiu metu.

Artéjančio pavasario šventė – vasario 24-oji (šv. Motiejaus diena) – dar vadinama Vieversio diena. Vieversys pasirodydavo tai anksciau, tai vėliau. Jei parskrisdavo šis giesmininkas anksciau, sakydavo, kad reikia laukti atšalimo. Jei vėluoja – greitai atšils, laikas ruoštis orei.

Vieversio diena buvo didelė šventė. Tą dieną net paukščiai lizdų nesukdavę. Žmonės laikėsi įvairiausių draudimų, bûrė, nesiodavo miltų ar grūdų, kad pasélių neužpultų amaras. Žmonės per tą šventę nešukuodavo galvos, manydami, kad dėl to vištos daržus iškapsytysiančios.

Vaikai žinodavo: nori visus metus būtvirkrus kaip vyturiukas – du kartus apibék aplink namus, po to nubék galulaukén ir atgal.

Žmonės sakydavo, kad pirmą giesmę vieversiai užgieda per Kazimierą (kovo 4 dieną).

Naudingi seminarai

Algis Šimkonis

Rytoj 10 valandą rajono savivaldybės I aukšto salėje vyks seminaras rapsų augintojams. Jį organizuoja rajono Žemės ūkio konsultavimo biuras. Seminarė žada dalyvauti akcinės bendrovės "Obelių aliejas", UAB "Linas ir Viza", UAB "Kemira Agro Vilnius", "BASF" atstovai. Rapsų augintojams žadama pateikti nau-

dingos informacijos bei patarimų šios kultūros auginimo, realizavimo, kitais klausimais.

* * *

Vasario 25 dieną rajono savivaldybėje įvyks seminaras socialinio draudimo klausimais, į kurį kviečiami asmenys, dirbantys pagal patentus. Jo pradžia 13 valanda.

Šeštadienj – Kaziuko mugė

Stasys Daugėla

Kovo 27 dieną, šeštadienj, Rokiškio savivaldybės Teatro rūmai į 8 – ają "Kaziuko mugę" – tarptautinę kaimo kapelų šventę sukvies visą velnio tuziną linksmų muzikantų kolektyvų.

"Kaziuko mugėje" žadėjo dalyvauti Lietuvos Respublikos Daugpilio, Jekabpilio ir net Rygos liaudiškos muzikos kapelos,

laukiama svečių iš Panevėžio, Biržu, Paskalia, Molėtų ir kitų mūsų šalies rajonų. Be šeimininkų – "Rokiškio muzikantu" – kapelos, gros Rokiškio muzikos ir choreografijos mokyklų kolektyvai. Kiekvienam mugės dalyviui bus duota 15 minucių scenos.

O kokia mugė be prekybininkų!

Jiems šeštadienj nuo 12 iki 17.30 val. atiduodama visa antrojo aukšto fojė.

Sandeliukų vagys sulaikytis

Trijuose Rokiškio Vilties gatvės sandeliukuose nesenai "šeimininkavo" ne jų savininkai, bet visai svetimi piliečiai. Iš vieno buvo išnešta maisto produktų už 300, iš kito - už 50, iš trečio - už 70 litų. Policijos pareigūnams išalkusiuosius pavyko sulaikyti.

Be magnetolos ir numerių

Rokiškio Pergalės gatvės gyventojas, vieną rytą išėjęs į kiemą, pastebėjo, kad kažkas "remontavo" jo automobilį "Volkswagen Golf", stovėjusį prie pat namų. Buvo išmuštas priekinių durelių stiklas ir iš salono pavogta automagnetola "Ford", taip pat nusukti abu mašinos valstybiniai numeriai.

Sumušė ir atėmė pinigus

Bajorų kaimo gyventojas pranešė, kad jį Rokiškio kavinėje "Pas Angėlę" sumušė nepažįstamas vyriškis ir atėmė piniginę, kurioje buvo 300 litų.

Dviračiu vežesi 20 litrų alkoholio

Transporto apskaitos grupės inspektorius S.Naikauskas tarnybiniu pranešimu informavo, jog Obeliuose, Dariaus ir Girėno gatvėje, buvo sulaikytas dviratininkas V.B., kuris vežesi 30 litrų plastmasinę talpą. Joje teliuskavo apie 20 litrų bespalvio skysto, turinčio alkoholio kvapą.

Isilaužė į garažą

Rokiškietis A.G. pastebėjo, kad nuo garažo Panevėžio gatvėje nulaužta pakabinama spyna. Pavogtas elektrinis galastuvas ir du raktų rinkiniai. Nuostolis 500 litų.

Šaunus debiutas

Algimantas Pajėda

Vilniuje startavo šalies aukščiausios lygos jaunučių krepšinio čempionatas. Rokiškietės (trenerė Virginija Makutienė) nugalėjo Alytaus 81:73, Vilniaus II 75:42 ir Vilniaus I 73:59 komandas. Sėkmingai žaidė olimpiiniame centre Vilniuje besitreniruojančios rokiškietės. Vaiva Beniušytė per trejas rungtynes pelnė 83 taškus, o aukštągė Vilma Martinionytė iš Panemunio – 42 taškus. Pagyrimo verta visa komanda, kuri sėkmingai debiutavo čempionate.

Dingo dokumentai

Kavoliškio gyventojas A.G. pastebėjo išdaužtą savo automobilio M-2140 priekinių durelių stiklą. Iš mašinos dingo vairuotojo pažymėjimas, automobilio techninis pasas ir techninės apžiūros talonas.

Iš policijos suvestinių**Kepė blynus?**

Kamajiškis J.Č. savo nerakintame kambariye po kurio laiko pasigedo elektrinės bulvių trintuvės. Šeimininkas įtaria, kad kažkas labai panoro išsikepti blynų. Tik štai trintuvę grąžinti pamiršo.

I negyvenamą sodybą - pro langą

Rokiškietis R.P., nuvykęs į savo negyvenamą sodybą Raikėnų kaime, pamatė išdaužtą namo langą ir supratė, kad būta "svečių". O jie nepasiuklino išsinešti radijo imtuvo maitinimo bloką, 20 litrų talpos kanistrą su dyzeliniu tepalu, taip pat keturis 2 litrų talpos kanistrus, kuriuose irgi buvo tepalas, įvairių šaltkalvio raktų.

Lavonas vonioje

Rokiškio Jaunystės gatvės gyventojas, nuėjės pas draugą Algirdo gatvėje, rado jo beirstantį, nuogą lavoną pilnoje vandens vonioje. Išorinių smurto žymių nepastebėta.

Sportas**Iš švarko kišenės**

Rokiškio S.Neries gatvės gyventojas I.B. pasiskundė, jog iš namų neaiškiomis aplinkybėmis dingo 490 litų, kurie buvo švarko, kabėjusio spintoje, kišenėje.

Smogiamasis ginklas

Policijos komisariatas gavo ekspertizės aktą, kuriuo nustatyta, kad sausio 13 d. iš Rokiškio J.Smuškevičiaus gatvės gyventojo V.G. paimtas daiktas yra pagamintas smogiamojo trupinamojo poveikio nešaunamas ginklas (kastetas).

Apvogė kabinetą

Rokiškietė E.Č. vasario 19 d. apie 15.45 val. grįžusi į savo nerakintą kabinetą AB "Rokiškio sūris", neberando odinės piniginės, kurioje buvo apie 174 litai ir firmos "Bauer" čekis. Nuostolis 400 Lt.

Virvės kilpoje

Gautas Rokiškio gyventojo pranešimas, kad Bradesių kaime, savo negyvenamoje sodyboje, vasario 19 d. rado R.S., gimusio 1956 metais, lavoną. Vyriškis prisirišo virvę prie dūmtraukio sklendės ir pasikorė.

Avarija

Vasario 20 d. 13.30 val. kelyje Kurkliečiai–Bagdoniškis–Buniūškiai Anykščių rajono gyventojas A.P. automobiliu M-2140 išvažiavo į priešpriešinę eismo juostą ir susidūrė su "Audi-80". Autoavarijos metu nukentėjo du "Audi-80" keleiviai, kuriie paguldyti į ligoninę.

Bandė įsibrauti

Vasario 20 d. gautas UAB "Eljuva" direktorių pareiškimas, kad 20.30 val. buvo kėsintasi įsibrauti į bendrovės maisto produktų parduotuvę, kuri yra Stoties gatvėje, Rokiškyje. Įtariamieji sulaikyti.

Pakeitimai ir papildymai Kaimo rėmimo fondo nuostatuose

Petras Kaluina

Žemės ūkio skyriaus vyr. ekonomistas

Pagrindinės kaimo rėmimo nuostatos išliko kaip ir buvo 1998 metais, tačiau yra ir svarbių pakeitimų. Šiemet numatyta dengti dalį palūkanų ir ilgalaikėms paskoloms. Pavyzdžiu, įsigijant už ilgalaikes paskolas traktorius, kombainus, pieno melžimo ir šaldymo įrangą, grūdų džiovyklas, iš Kaimo rėmimo fondo dengiama 50 proc. paskolos palūkanų, kitoms investicijoms dengiama 30 proc. palūkanų, kai maksimali metinė palūkanų norma - 12 proc.

Ūkininkų įsikūrimo ir ūkių modernizavimo tikslinėje programe numatyta, kad tiesiant bendro naudojimo elektros linijas, ūkininkams reikės įnešti 5 proc. projekto sąmatinės vertės nuosavų lėšų. Bendro naudojimo telefonus bei artezinius gręžinius bus galima įrengti tik tada, kai bus parengti kompleksiniai kadastrinės vietovės projektai.

Yra pakeitimų ir papildymų iš dailes kompensuojant naujas technikos įsigijimą. Jei ūkininkas perka traktorių, kombainą, pieno melžimo - šaldymo įrangą ir grūdų džiovyklą už banko suteiktą ilgalaikę paskolą ir jam nustatyta tvarka apmokama 50 proc. šios paskolos palūkanų, kompensuojama 15 proc. įsigytos technikos vertės. Perkant iš banko paskolos žemės dirbimo, sėjos, derliaus nuémimo ir kitą pagal apskrities administracijos patvirtintą sąrašą techniką, apmokama 30 proc. šios paskolos palūkanų, kompensuojama 20 proc. įsigytos technikos vertės be pridėtinės vertės mokesčio. Norint gauti kompensaciją už nupirktą techniką, reikia parengti verslo planą, kuriame būtų pažymėta šiemis metams numatyta suma technikai įsigyti. Gali būti išmokama kompensacija ne už vieną pirkto technikos vienetą, o už keletą, neviršijant 50 tūkst. kompensacijos sumos.

Pateikiamų konkursų komisijai do-

kumentų originalų nuorašai turės būti notaro patvirtinti.

Ūkininkas gali apmokėti tiekėjui 75 proc. technikos vertės (be PVM) ir visą pridėtinės vertės mokesčio sumą, kai perkama iš savų arba skolintų lėšų, tačiau iš Kaimo rėmimo fondo nedengiama dalis skolintų lėšų palūkanų; 85 proc. technikos vertės (be PVM) ir visą pridėtinės vertės mokesčių, kai perkama iš paskolos, kurios palūkanos dengiamos 50 proc.; 80 proc. technikos vertės (be PVM) ir visą pridėtinės vertės mokesčių, kai perkama iš paskolos, kurios palūkanos dengiamos 30 proc.

Už 1998 metų gruodžio mėnesį pirkta techniką kompensuojama praėjusiais metais galiojusia tvarka.

Prašymą kompensacijai gauti ir kitus dokumentus ūkininkas rajono konkursų komisijai turi pateikti ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žemės ūkio

Kai ūkininkai perka analogišką įrangą už banko suteiktą ilgalaikę paskolą ir jiems nustatyta apmokama dalis šios paskolos, kompensuojama 20 proc. įsigytos įrangos vertės be PVM. Kompenzacijos suma už melžimo ir šaldymo įrangą negali būti didesnė kaip 100 tūkst. litų vienam investicijų projektui.

Ūkininkas gali apmokėti tiekėjui 60 arba 80 proc. įrangos vertės be PVM ir visą PVM sumą. Tuomet, konkursų komisijai priėmus sprendimą, tiekėjui bus pervesti likusieji 40 arba 20 proc. įrangos vertės be PVM.

Iš naudotos technikos kompensuojama 20 proc. naudoto kombaino arba grūdų džiovyklos vertės. Ši naudota technika turi būti Lietuvoje neeksploatuota. Jei devēta technika perkama iš ilgalaikės paskolos ir nustatyta tvarka dengiama dalis šios paskolos palūkanų, kompensuojama 10 proc.

Laukai laukia pavasario.

Ksavero Bagdonu nuotrauka

technikos vieneto pirkimo datos.

Įsigijant pieno melžimo ir šaldymo įrangą (ne mažesnės kaip 200 litrų šaldytuvo talpos), kompensuojama 40 proc. įsigytų įrenginių komplekto ar atskiro įrenginio vieneto vertės be PVM.

Įsigytu naudoto kombaino ar grūdų džiovyklos vertės be PVM. Kompenzacija skaičiuojama nuo muitinėje de-

Nukelta į 5 psl.

Pakeitimai ir papildymai Kaimo rėmimo fondo nuostatuose

Atkelta iš 4 psl.

klaruotos įvežamos technikos vertės, pridėjus ne daugiau kaip 10 proc. šios vertės. Naudoto kombaino ar grūdų džiovyklos įsigijimo išlaidų kompenzacijų suma neturi būti didesnė kaip 20 tūkst. litų vienam investicijų projektui. Komensuojama už ne senesnė kaip 10 metų techniką.

Ūkininkas gali apmokėti tiekėjui 80 (90) proc. kombaino ar grūdų džiovyklos vertės be PVM ir visą PVM sumą. Komisijai priėmus sprendimą, tiekėjui pervedama 20 (10) proc. technikos vertės be PVM. Komensacija išmokama tuo atveju, jeigu už perkamą kombainą ar grūdų džiovyklą su šios technikos pardavėjais užsienyje buvo atsiskaityta ne grynais pinigais.

Ūkininkams nuosavomis lėšomis perkant kaimo vietovėje esančius gamybinius pastatus iš žemės ūkio įmonių ir iš jų buvusių pajininkų, kompen-

suojama 25 proc. faktiškai sumokėtos kainos, bet ne daugiau 25 proc. inventoriacijos byloje nurodytos įsigijamo pastato rinkos kainos.

Jauniems ūkininkams (iki 40 m.) teikiama parama komensuojant iki 40 proc. nuosavomis lėšomis statomų arba rekonstruojamų gamybinių pastatų statybinių medžiagų ir gaminių vertės bei 25 proc. projektinės dokumentacijos ruošimo išlaidų. Jei šie darbai atliekami už banko ilgalaikes paskolas ir nustatyta tvarka apmokama dalis palukanų, komensuojama iki 25 proc. statybinių medžiagų vertės bei 25 proc. projektinės dokumentacijos ruošimo išlaidų. Perkant vienkiemį arba gamybinius pastatus savo lėšomis, komensuojama iki 25 proc. įsigijamų objekto vertės. Analogiskai komensuojama ir už pirktą žemę. Bendra gamybinių pastatų, vienkiemio ir žemės komensacijų suma neturi būti didesnė kaip 50 tūkst. litų vienam investiciniam projektiui.

Prašymai komensacijai pateikiami ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pastato, vienkiemio ar žemės pirkimo datos.

Jeigu ūkininkas kuria specializuotą pieno ūkį, atitinkantį Europos Sąjungos reikalavimus, nuosavomis lėšomis komensuojama 40 proc. vieno investicijų projekto einamujų metų investicijų išlaidų, bet ne daugiau kaip 150 tūkst. litų. Jeigu pieno ūkis kuriamas už ilgalaikes paskolas, kai dengiama dalis banko paskolų palukanų, komensuojama 25 proc. investicijų metinių išlaidų.

Kreipiantis komensacijos pagal ūkininkų įsikūrimo programą, pirmiausia būtina turėti paruoštą verslo planą, kreiptis ne vėliau kaip per 3 mėnesius po technikos, pastatų ar žemės įsigijimo, dokumentų kopijos turi būti patvirtintos notaro.

Smulkesnė informacija teikiama. Žemės ūkio skyriuje tel. 52752.

Svečiuose pas Vilniaus rokiškėnus

Feliksas Mažeikis

Vasarį rokiškiečių tremtinių choras viešėjo Vilniuje. Sostinėje mus pasitiko ir lydėjo kraštiečiai Elvyra Maksimaitienė bei Juozas Kancevičius.

Aplankėme Trakų pilį, kurioje, apžiūréjė ekspozicijas ir norėdami atsidėkoti už įdomią ekskursiją, padainavome.

Vilniaus Antakalnio kapinėse prie Sausio 13 – osios ir Medininkuose žuvusių kapų uždegėme žvakutes, padėjome gėlių, giedojo, meldėmės. Aplankėme ir žuvusių savanorių kapus. Prie televizijos bokšto esančių koplytstulpiai taip pat uždegėme žvakutes.

Vienoje iš televizijos bokšto salių mus pasitiko, pačiais šilčiausiais žodžiais ir daina pasveikino Vilniaus rokiškėnų ansamblis. Susitikimą pradėjo

ilgiausios pasaulyje juostos audėja tau todailininkė Birutė Jonavičienė, per 100 dienų išaudusi 326 metrų ilgio juostą.

Po įžanginių kalbų, vaišių, atlikome susitikimui specialiai parengtą programą. Dainos buvo palydėtos gausiais aplodimentais.

Mums ši diena ilgai išliks atmintyje. Nuoširdumo, draugišumo dvasios apgaubtoje vakaronėje daugelis iš susirinkusių vėl susitiko vaikystės, jaunystės draugus, kaimynus. Tokie susitikimai labai naudingi, tai gražios tradicijos daigai.

Vilniaus rokiškėnų klubas "Pragiedruliai" žada aktyviai dalyvauti Rokiškio 500 metų jubiliejaus šventėje. O rokiškėnų tremtinių choro vadovė ir visi choristai ypač dėkingi rajono ir Teatro rūmų administracijoms už suteiktą paramą išvykai į tokią įspūdingą kelionę.

Gal derėjo atsiklausti?

Janina Diksiene

Konstantinava

Mero rinkimai, likus vienieriems metams iki kadencijos pabaigos, neeilinis įvykis. Dar ir dabar nesuprantu priežascių, dėl kurių reikėjo p. Masiuliui palikti šį postą. Netgi kitas rajono laikraštis, išrēdės eksmerą nuogai, nesugebėjo atsakyti į šį klausimą.

Sunku dabar numatyti, kaip naujasis rajono vadovas spręs problemas. Laikas parodys, tik ar to laiko užteks ir kojoms sušilti? Kažin, ar nederėjo atsiklausti tų, kurie prieš ketverius metus pasitikėjo p. Masiuliui ir ji išrinko?

Na, regis, ne mums spręsti. Yra "galvų", aukščiau sėdinčių. Jiems geriau matyti, kiek bus iš to naudos ir kam.

Belieka pasižiūrėti, ar pasiteisins se na patarlė: "Nauja šluota geriau šluoja".

"Baltų ainių" Rokiškio federacija atsigrežia į jaunimą

Janina Lioliene

Labai gražių ir tokių skirtingų švenčių - Valentino dienos ir Vasario 16-osios - tarpe į Rokiškio teismo rūmuose vykusią šventinę popietę savo narius pakvietė "Baltų ainių" Rokiškio skyriaus federacija. Prie saldumynais ir vaisiais nukrautų stalų gerdami kavą ir arbataj "Baltų ainių" nariai diskusijoje gyldeno jaunimo užimtumo, nusikaltimų prevencijos klausimus. J.Tūbelio gimnazijos direktoriaus pavaduotojos V.Papaurelienės ir ilgus metus Rokiškio "Baltų ainiams" vadovavusio teismo pir-

mininko V.Jasiulionio nuomonės su-tapo: blaivybės dvasia reikia pradėti auklėti nuo jaunų dienų. Tam mokyklose pasitarnautų moksleivių susitikimai su gydytojais, galinciais ir mokančiais išsamiai papasakoti apie alkoholizmo, narkomanijos, toksikomanijos šalį. Pasak mokytojos V.Papaurelienės, susitikimassu RPL priklausomybių skyriaus vedėja B.Sinkevičienė ir vienu šio skyriaus pacientu devintokams padarė didelį išpūdį. Galbūt jaunimui išvengti žalingų iprocio pinklių padėtų tarpklasines, po to rajoninės viktorinos šia tematika.

Popietėje apie savo veiklą pasakojo rajone anksčiausiai įsikūrusios "Baltų ainių" Obelių kuopelės pirmininkas, atstovai iš Jūžintų vidurinės mokyklos, J.Tūbelio gimnazijos. Susirinkusiam jaunimui turėjo ką pasakyti šiuo metu Rokiškio "Baltų ainiams" vadovaujantis literatas Vladas Liolys, Psichikos sveikatos centro narkologinio kabineto vedėjas B.Vaičiūnas, miesto seniūnas A.Garuolis.

J.Tūbelio gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Vida Papaurelienė ir Rokiškio "Baltų ainių" pirmininkas Vladas Liolys.

Koncertuoja "Azartas".

Jaunuosis ir vyresnysis blaivybės šalininkus ir jos idėjų skleidėjus linksmuo ansamblis "Azartas" iš Obelių vadovaujamas Virginijaus Vošterio. Solistai Laurynas ir Živilė savo dainomis pasakojo ne tik apie žavias jaunystės dienas, linksmas šventes: ne vienam klau-sytojui ašarą išspaudė daina, skirta mamai, vairo meilę iškeitusiai į "velnio lašus".

Iškilmingai aidint "Baltų ainių" himnui, šios federacijos narių priesaikos žodžius ištarė dešimt jaunuolių.

Autorės nuotraukos

Panemunyje svečiavosi Rokiškio muzikos mokyklos atlikėjai

Valentina Barauskienė

Minint Lietuvos neprilausomybės dieną, į Panemunio kultūros namus buvo atvykės Rokiškio muzikos mokyklos kolektyvas. Po iškilmingų kalbų, tylos minutės, kovotojų pagerbimo prie antkapinių paminklų bei kryžių rokiškėnai surengė nuotaikingą koncertą, kurį vedė muzikos mokyklos mokytoja Regina Širvinskienė.

Pamaštymai žiemos švenčių tema

Janina Lioliene

Lietuvos gyventojai turi teisę džiaugtis vienu privalumu - galimybe pajusti visų keturių metų laikų teikiamus malonumus. Kas, jei ne šventės gali apšvesti mūsų krašto dažniausiai apniukusią žieminę padangę, pradžiuginti tingulio apimtas sielas?

Kūčios, Kalėdos - tokios šventės, kurių išprasta švēsti uždarame šeimos, giminų ar gerų pažiastamų rate, Vasario 16-oji asocijuojasi su rimtimi, susikaupimu ir plazdančiomis trispalvėmis, šv. Valentino- įsimylėjelių diena - iš užjurių smarkiau prasibrovė nebent iki didmiesčių. Kokią šventę žiemos metu galėtumėm švēsti triukšmingai, masiškai, tiesiog kolektiviai visas miestas? Užgavėnės. Senas tradicijas turinčią šventę Rokiškis pas save įsileidžia ne ypač svetingai. Gal todėl pūga kelius užpustė, sniego pridrėbė, kad su ja niekas nesigalynėjo, žiemos smarkiai bildėdamis ir links-mindamiesi nevarė?

Pasižvalgykime toliau savo kiemo.

Štai brazilai, nepaisydami šalį apėmusios ekonominės krizės, nežada išsižadėti garsiojo Rio de Žaneiro karnavaloo, skiria tam keturias dienas, kurių metu dešimtys tūkstančių turistų užplūsta miestą, kurio gyvenimas tas dienas su-kasi sambos ritmu.

Vokiečiai taip pat švenčia Užgavėnes - persirengeliai Reino krašte ir Bavarijoje perima valdžią į savo rankas, linksmindami turistus ir gąsdindami policininkus. "Per Užgavėnes leidžiama viskas - juk juokas nekanuoją nieko" - skelbiama Reino krašte. Pedantiški vokiečiai tiki, kad juoktis ir juokauti per Užgavėnes būtina, įtarimo šešėlis krenta ant to, kuris nepersirenginėja, nesijuokia, nemėto saldainių ar nepokštauja.

Pabandykim įsivaizduoti, kaip sureaguotų policininkai, medikai, pedagogai, teisininkai ir kitų kolektyvų nariai į pasiūlymą ar tiesiog valdžios humoristinį įsakymą persirengti kokiaisiai sultonais, čigonais, geišomis ar muškietininkais ir teatralizuotai kam nors vadovaujant dūkti miesto gatvėse visą dieną? Jei dar tokioms nekasdieniškomis grupelėms sugriuvus į kavines būtų vaišinamas blynais, alumi, važinėjamasi rogėmis, grojama, šoka ma prie laužų - pabandykim atspėti, ar daug rokiškėnų sukvieštų į gatves žiemos išvarymo šventę?

Turbūt įsitikinote visi - niekas kitas atžiavės nepadarys, kad mums būtų įdomu, linksmia. Jei sėdésime užsidarę savo kiautuose tarsi sraigės ir galvosime kaip išsigydinti žiemą užplūdusią depresiją - pavasaris gali labai vėluoti.

“Pragiedrulių” priedas moterims

Į kirpyklą pas Juliją

Žurnalistai žino mūsų, moterų, silpnybę – norą būti gražiomis, tad ir sukasim kaip įmanydami, ieškodami profesionaliu, negailinčiu išduoti savo darbo paslaptį visoms. Kartu su “Salvinijos” skaitytojomis tesiame grožio paieškų kelionę savame mieste. Šikart apsilankėme moterų kirpykloje, isikūrusioje Teatro rūmu pastate. Kirpėja Julija Virbalienė sutiko atsakyti į keletą klausimų.

Janina Liolienė

- Ar yra kokių stebuklingų priemonių, kurias vartojant nuo mažų dienų, pageštė plaukų struktūra?

- Nežinau nė vienos universalios plaukų priežiūros priemonės, kurią panaudojus, vienos ir visi turėtume tokius plaukus, kokių panorečume. Deja, deja, plaukų struktūra labiau priklauso nuo senelių, tévų “palikimo”, o ne nuo cheminių priemonių. Mitu galiu pavadinti ir įsitikinimą, kad metu vaikutij reikia nukirpti plikai, manant, kad ataugę plaukai bus stipresni, tankesni. Visi “prigimtiniai” plaukai palaipsniui savaime iškrinta, pasikeičia naujas.

- Kokios šukuosenos popularios Rokiškyje? Kiek ir kokių kirpimų tenka kirpti per dieną?

- Vyresnio amžiaus moterys liko ištikimos cheminiams sušukavimui. Madinga, nauja, gražu – trumpesnių plaukų pašaknininis cheminis sušukavimas. Tada šukuosena atrodo lyg papurus, tarsi padaugėja plauku. Tokią šukuoseną patariu rinktis plonus, retus plaukus turinčioms. Ilgaplaukės merginos, paveiktos jaunimo žurnalų patarimų, pernai tapo chemiškai sušukuotais “pudeliais”. Madingas ir “karé” kirpimas. Paauglės mègsta visai trumpus kirpimus arba ilgesnius plaukus išskarpo plunksnelémis. Dirbu su “Cutrin” firmos preparamatais.

- Ar smarkiai rokiškietės atsilieka nuo didmiesčių moterų pagal šukuosenų madas?

- Nemanau. Didžiulio šukuosenų avangar-

do mieste nepastebésime, bet pagrindinius vyraujančius mados akcentus moterys žino. Dažna klientė, atėjusi į kirpyklą, jau žino, kaip ji nori atrodyti. Būna, kad pasako: “Noriu atrodyti, kaip Megė iš filmo...” Tada aiškinuosi, kokia gi tos Megės šukuosena. Keblesnėje situacijoje atsiduriu atėjus mamai su paaugle dukra. Iš vienos pusės girdžiu kaip nukirpti, iš ki-

tos: “O, ne, ne! Tieki ilgai auginti plaukai, tik vos galus pakirpkite”. Tenka ieškoti kompromiso. Ypač stengiuosi, kai nauja klientė, atsiédusi kédén, taria: “Noriu pasikeisti, būti graži. Nukirpkite taip, kaip man labiausiai tinka”. Ta da darbo procesą galima pavadinti įkvėpimu.

- Kur išmokstate naujų kirpimų? Kaip

jus pasiekia nauji mados vėjai?

- “Cutrin” firma kartą per metus organizuoja seminarus. Negalinčios dalyvauti seminaruose supažindinamos su naujais kirpimo bûdais, madingomis šukuosenomis vaizdo kasečių pagalba. Profesinės įprotis – net žiūrint kino filmus, šou vakarėlius ar informacines laidas, akys krypsta į ten esančių moterų šukuosenas. Tai – irgi pamokos.

- Ar turėjote klientę, kuri po apsilankymo pas jus bûtu neatpažistamai pasikeitusi?

- Nesenai nuolatinė klientė pareiškė norą visiškai pasikeisti. Ji tamsiaplaukė, aš ją pusvalandži įkalbinėjau nusikirpti ir pasišviesinti keletą plaukų sruogelių. Taip ir padarēme. Pamačiusi save gana neįprastai atrodančią, nuo komentarų susilaikė, išejo santūriai. Po kelių dienų atlékė – laiminga, švytinti, praše dar daugiau tų kontrastingų sruogelių sakydama: “Tiek komplimentų per gyvenimą nebuvau sulaukusi, visi sakė – seniai taip galėjai nusidažyti”.

- Prisiminkite neįprasčiausią klientės reakciją.

- Moteris norėjo pakeisti plaukų spalvą. Pati išsirinko dažų atspalvi. Kai pamatė rezultatą – išsigando.

Aš kaip specialistė turiu ir noriu įtikti savo klientei. Todėl, baigusi darbą, atidžiai žiūriu, kokia bus save vertinancių apžvelgusios moters reakcija. Jei matau nelabai patenkintą veidą – tai didžiausias priekaištis man kaip profesionalei. Gerai, kad taip pasitaiko nedžnai. Būna – labiau pažiūsti moterį ir suprantti, kad jos tokis bûdas – nesiypsoti visiems iš eilės. Tada atsileidžia širdis. Ko gero, esu jautri... Man ne tas pats, kaip mano darbą įvertina klientės.

- Kokius šampūnus patartumėte naujoti? Kaip dažnai plauti galvą?

Nukelta į 9 psl.

Nepirkite katės maiše

Daugelis pardavėjų maloniai šypsodamiesi stengiasi įbrukti pirkėjui produktus, kurių patys nevalgytų. Kaip nelikti kvailiu?

- Pirmiausia būkite "ištikimos" ir turėkite "nuolatinę" parduotuvę, kurioje apsiperkate. Nuolatiniai pirkėjai rečiau apgaudinėjami, kartais jiems net daroma nuolaidą.

- Venkite tų parduotuvių, kuriose pardavėjas pjausto sūri, rūkytą mėsą ir tomis pačiomis rankomis ima pinigus. Jose net "nekvepia" elementaria higiena, o ką jau kalbėti apie rūpinimąsi pirkėjo sveikata! Ant pinigų, perduodamų iš rankų į rankas, kaupiasi purvas, prakaitas ir bakterijos.

- Apeikite tas parduotuves, kuriose viename skyriuje puikuojasi rūkyta ir žalia mėsa. Nepirkite ir ten, kur prekės, lengvai sugeriančios kvapus (kava, arbata, prieskonai, duonos gaminiai), sudėtos šalia skalbimo miltelių, kosmetikos priemonių ar žuvies. Tiesa, pašalinį kvapą prisigérė produktai nepakenks, bet bus neskanūs.

- Labai svarbu, kaip laikomi duonos gaminiai: ar supakuoti maisto produktams skirtose pakuočese, maišeliuose. Pasitaiko, kad ir lentynos būna nešvarios.

- Greitai gendantys maisto produktai (ypač šaldyti) turi būti šaldytuvuose, specialiuose šaldikliuose. Prieš pirkdamas šaldytas daržoves, žuvį ar bulvių kukulius, patikrinkite, ar nesulipe į vieną luitą – tai ženklas, kad buvo atšaldyti, o po to vėl sušaldyti.

- Daug parduotuvių prekiauja fusuotu sūriu, mėsa, rūkytais mėsos gaminiais. I pastaruosius nepagailima konservantų, sunku nustatyti, ar švieži, nes

prekinę išvaizdą būna išsaugojė net pasibaigus galiojimo laikui. Atkreipkite dėmesį į vartojo-

mo terminą.

- Pirkdamas konservus, atidžiai apžiūrėkite indelius – jei metalinių dėžučių dangteliai bent šiek tiek išsipūtę, galite apsinuodyti. Stiklainiuose esantys konservai neturi būti susisluksninavę ir susidrumstę. Kad produktas netinkamas vartoti, galima spręsti ir iškeistos spalvos, putų ar burbuliukų.

- Nepirkite pabalusio, su balkšvomis apnašomis šokolado ar jo gaminių – jie tikrai nešvieži!

- Jei jogurto ar kefyro indelis išsipūtęs, nesusigundykite (buvo netinkamai laikomas arba pasibaigęs vartojimo terminas).

- Esame įpratę rinktis kuo didesnes daržoves bei vaisius. Tačiau, tarkim, kuo didesnė bulvė ar pomidoras, tuo daugiau trąšų jie "matė" augdami. Tai nėra sveika.

Dēmesio!

Venkite prekeivių, vaikščiojančių po namus ir įstaigas, nepasitikékite žmonėmis, prekiaujančiais gatvėse bei turguose. Jų prekės dažniausiai būna neaiškios "kilmės", netinkamai laikytos (ypač žuvis, sviestas, margarinas ir t.t.) – rizikuojate nusipirkti nešviežių. Be to, neturėsite kam pasiskusti.

Kaip apgaudinėja pardavėjai

- Neretai ant produkto galiojimo datos užklijuojama kaina.

- Jei mėsa, ypač paukštiena, yra su rudomis dėmelėmis bei keistu "jūros" aromatu, gali būti, kad buvo mirkyta kalio permanganato skiedinyje. Šio būdo dažnai griebiasi apnašoms, nemaloniam kvapui pašalinti.

- Žvilganti nuo riebalų dešra, atsiknojusia, į pergamentą panašia odelė, yra nešviežia. Arba ilgai gulėjo ne šaldytuve, arba buvo užšaldyta, o atsildžius patepta riebalais, kad įgautų prekinę išvaizdą.

- Netinkamos vartoti ir dešrelės, jei celofanė susikaupės neskaidrus, balzganas ar riebaluotas skystis, sklinda nemalonus kvapas.

- Išsipūtę pieno produktų indeliai rodo, kad produktas sugedės. Bet pasitaiko pardavėjų, kurie praduria pakuočę. Tai sunku pastebeti, būkite atidžios!

- Šaldymo vitrinose vis dažniau galima rasti fermentinių sūrių, supjaustyti įvairių dydžių gabalėliais ir suvynioti į maistinę plėvelę, celofaną. Kartais nežinia, nei kokios rūšies tai sūris, nei kiek jis sveria.

Puslapį parengė Jolita Kaškevičienė

Janina Lioliene

Tikrai esate girdėjė ir, manau, nelikote abejingi Rokiškio savivaldybės teatro vaikų folkloriniam ansambliai "Čirulis". Pavasarį dešimtojo gimtadienio proga "Čirulį" galės sveikinti visi šio žanro gerbėjai. Dalios Deksnienės užispėrusios būta – ką sumaniusi, turipadaryti gerai ir iki galo. Dar darželyje "Pumpurėlis" tarp vaikų pasėta folkloro, liaudiškų tradicijų meilė sudingo, subujojo ir jau, galimas sakyti, pražydo. "Pumpurėlis" pirmas pradėjo šventi tradicines liaudies šventes. Taip užgimė "Čirulis". Vaikai augo, išėjo iš darželio, bet ir mokydamiesi negalėjo pamiršti pasėto dailėlio – vis skubėdavo repetuoti "Pumpurėlį". Vėliau vadovai buvo pasiūlytas

darbas Teatro rūmuose, kur sugužėjo ir visas kolektyvas. Kaip pirmą didesnį ir įsimintinę renginį, kuriame "Čirulis" buvo pastebėtas ir įvertintas, vadovė Dalia prisimena 1992 metais Rumšiškėse vykusią tarptautinę vaikų folkloro šventę. Gal ir gerai, kad folkloras – toks žanras, kuriame galima bandyti išreikšti regiono specifiką, kad šventėse ir festivaliuose neskirstomas vienos, nereikia konkuruoti, bijant likti nepastebėtai. Dalia Deksnienė du kartus persavaitė "čiruliukų" laukia repeticijose. Šiuo metu ansamblį lanko 25 vaikai. Berniukų galėtų būti ir daugiau, nes, pasak vadovės, ne visoms norinčioms ir mėgstantioms pašokti mergaitėms scenoje užtenka partnerių. "Čirilio" ansamblio vaikai – talentingi. Jie šoka, dainuoja, groja skudučiais, ragais, kanklėmis, armonika, pasakoja pasakojimus. Kur "Čirilio" pabuvo-

ta – net ir išvardinti sunku. Vaikai dalyvavo Pašaulinėje lietuvių dainų šventėje. "Baltikos" atidarymo koncerte teko dainuoti su senoliais, pavuota Vilniuje, Rygoje, Jekabpilyje, Vilkijoje. Antrą kartą iš eilės gaunami kvietimai į tarptauti-

gai nusiteikę vaikai pagąsdina mesią ansamblį. Bet to neatsitinka. Matyt, per daug darbo ir širdies atiduota "Čiruliu", negi imsi vienu ypu ir išrausi tai, ką pats pasodinai ir puoselėjai. Tuo labiau, kad atėjo laikas pasidžiaugti savo darbo vaisiais – į kokias respublikinės šventes ar festivalius benuvažiutę – Rokiškio "Čirulį" jau pažista, labai šiltai priima. Solidūs žmonės praėjusios dainų šventės metu nepasididžiavo prieiti prie vadovės, dėkojouž koncertą, sakė, tokiam ansambliai nebūtų gėda reprezentuoti Lietuvą ir kitose šalyse.

Vadovė džiaugėsi neseniai išleista garso kasete, kurioje skamba Užgavėnių dainos, šokiai, žaidimai ("Čiuž Čiužela") ir kompaktinė plokštė "Pinu pinu pyne". Išsigiję šiuos

garso įrašus, norintys galės pasiklausyti liaudies dainų, kurių keletą įdainavo ir Rokiškio "Čirilio" atlikėjai.

Ansamblio vadovė ir vaikučiai dėkingi Teatrui rūmų vadovams, radusiem spinių nuvesti juos į Vilnių, į įrašų studiją.

Miesto renginių metu be baimės, su šypsenomis veiduose linksmai scenoje šėlioja "Čirilio" vaikai, po savo pasirodymų sulaukdami aplodimentų audros. Jie reikalingi ne tik Rokiškiui. Didžiausia ponios Dalios svajonė – rasti savo kolektyvui rémėją. Darbo nebijo nei vadovė, nei vaikai. Jie jau išplaukė į "didžiuosius vandenis", o kaip ten jiems seksis nardyt, galbūt priklausys ir nuo jūsų – galinčių ir norinčių padėti mažiesiems deimančiukams.

"Čirulis" reprezentuoja Rokiškį

né folkloro ansambliai šventę Telšiuose, deja... Vadovė, surinkusi vaikus, sakė dumtų į Žemaitiją ir gėdos Rokiškiui nepadarytų, bet nėra "gero dėdės", kurio dėka vaikai galėtų taip toli nuvažiuoti. Belieka šokti ir dainuoti savame mieste ar netoli jo. Gal todėl linksmiausiomis ir įsimintiniausiomis šventėmis ansamblio siela Aušra Vertabavičiūtė vadina "Čirilio" vakarones prie Rokiškio ežero, vadovės vyro – ansamblio muzikanto – kūrybinėse dirbtuvėse.

Vos ne visi "čiruliukai" – giminės. Žiūrėk, ansamblį lanko sesuo, po kiek laiko atsiveda ir broliuką "Sugundomį" ir pusbroliai, pusseserės. Kalbantis su ponia Dalia, į repeticiją atėjo septintokė Alina ir ketvirtokas Marius Maračinskai. Sesutė ir broliukas sakė labai patenkinti savo veikla. Pasak vadovės, ir pas juos būna visko. Kasdienybė kartais padaro savo – pavargę ar blo-

garso įrašus, norintys galės pasiklausyti liaudies dainų, kurių keletą įdainavo ir Rokiškio "Čirilio" atlikėjai.

Ansamblio vadovė ir vaikučiai dėkingi Teatrui rūmų vadovams, radusiem spinių nuvesti juos į Vilnių, į įrašų studiją.

Miesto renginių metu be baimės, su šypsenomis veiduose linksmai scenoje šėlioja "Čirilio" vaikai, po savo pasirodymų sulaukdami aplodimentų audros. Jie reikalingi ne tik Rokiškiui. Didžiausia ponios Dalios svajonė – rasti savo kolektyvui rémėją. Darbo nebijo nei vadovė, nei vaikai. Jie jau išplaukė į "didžiuosius vandenis", o kaip ten jiems seksis nardyt, galbūt priklausys ir nuo jūsų – galinčių ir norinčių padėti mažiesiems deimančiukams.

naudojamos, nes silpnina, sausina, plonina plaukus. O plauti galvą galima nors ir kasdien.

Paslaugų kainos Julijos kirpykloje:
paprastas kirpimas – 8-10 Lt;
kirpimas + sušukavimas – 13-15 Lt;
cheminis – 15 Lt;
cheminis + kirpimas + sušukavimas – 30 Lt;
pašakninis cheminis + sušukavimas – 25 Lt.

Į kirpyklą pas Juliją

Atkelta iš 7 psl.

- Turbūt nė viena kirpėja nedrįstų rekomenduoti visiems klientams vieno ir to paties šampūno. Būtų gerai, jei toks, visiems be išimties plaukams tinkamas, atsirastų. Deja... Ką vienos klientės gali charakterizuoti kaip puikų, kitoms gali visai netikti, netgi sukelti

alerģiją ar paskatinti pleiskanų atsiradimą. Tinkamo šampūno pasirinkimas – tikras atradimas. Tik nereikėtų vieno ir to paties šampūno įsimylėti visiems laikams, norint išvengti nepageidaujamų padarinių. Patarčiau leisti pailseti plaukams ir nuo lako, putų, žele, vaško. Šios cheminės priemonės neturėtų būti kasdien